

[Poul Møller.]

Men det er jo ikke bare fra forbruget, man har taget disse 3 212 mill. kr. De er på lige vis taget af penge, der enten har været opsparet eller ville være opsparet, hvis ikke skatteregningen havde været så stor. Derigennem har man strammet likviditeten i det private erhvervsliv; og også på dette punkt indretter man sig så kinesisk, at man siger: i selvsamme moment, man tager denne overskudsdekning, bliver likviditetsstramningen måske for kraftig, og derfor vil vi på finansloven have en bemyndigelse til at opkøbe obligationer og derved pumpe et beløb på 250 mill. kr. ud i omsætningen på ny.

Dér er det, vi spørger: var det ikke mere enkelt, var det ikke mere rigtigt, om man lod være med dette maskineri først at tage den store overskudsdekning og derigennem fremkalde likviditetsstramning og derefter opkøbe obligationer for derigennem at lette likviditetsstramningen? Var det ikke bedre, om man i hvert tilfælde lod være med at føre en overskudspolitik af det omfang, det her er foreslået?

Det kan ikke undgås, at så store overskud kommer til at påvirke den private opsparing. Nu ved jeg, at den højtærede finansminister vil sige til mig, at de tal, der nu foreligger fra det økonomiske sekretariat og på finanslovforslaget, viser, at de offentlige udgifter ikke er fulgt med igennem denne periode, hvor vi har haft de store statsoverskud. Det er også rigtigt. Finansministeren har logisk set ret i, at hvis udgifterne helt havde fulgt med skattestigningen, var overskuddet ikke fremkommet. Indkomststigningen har jo i denne periode været større end overskuddet; statens indkomster er steget meget betydeligt også i forhold til omkostningsstigningen. Indkomsterne er steget i perioden 1957-58—1960-61 med godt 1 800 mill. kr., således at statens indkomster i år vil blive 1 800 mill. kr. større end for 4 år siden.

Hvordan er det da samtidig gået med statens udgifter? Udgifterne på drifts- og anlægsbudgettet er i samme periode steget med 1 300 mill. kr., så det er, som man vil se, at jævnt følgende skattestigningen kommer der en udgiftsstigning. Det har vel ikke været muligt at få udgifterne presset så stærkt i vejret, at der ikke kom en

margen til større overskud, men udgiftsstigningen på 1 300 mill. kr. er dog alligevel udtryk for en meget stærk ekspansion i de offentlige udgifter, som er blevet finansieret derved, at man har knæsat overskudspolitikken som fundament for den danske økonomiske politik.

En af de fordele, der skulle være ved denne overskudspolitik, var jo, at den efter sin teori og efter sine ophavsmænds mening skulle holde renten nede i vort samfund, skulle give os billigere lån og være mildere, fordi man pressede forbrugsbegrænsningen igennem over skatterne og ikke behøvede at stramme eller lægge hindringer i vejen for aktiviteten gennem renteforhøjelser. Ikke desto mindre befinder vi os stadig i en situation med en uforholdsmæssigt høj rente og med en rente, der lægger store hindringer i vejen ikke mindst for lønningen af boligproblemet.

Vi har altså ikke som resultat af overskudspolitikken fået den gunstige, lave rente. Vi har fået den høje rente sammen med de høje skatter.

Det var de bemærkninger, jeg gerne ville gøre om den økonomiske politik, der føres og er ført igennem de seneste år.

Skal vi nu se på det kommende år og se, hvad vi skal gøre for det finansår, vi går ind i om nogle uger, så stiller vi fra vor side det spørgsmål: skal vi bare fortsætte? Skal vi bare fortsætte med de 1 065 mill. kr. eller måske 1 100 mill. kr. i overskud, eller skal vi forsøge en anden vej, en vej, der både tager hensyn til landets valutabeholdninger, den økonomiske aktivitet, forbruget, efterspørgslen og arbejdskraftmængden? Det er det, vi mener må være opgaven. Svagheden ved overskudspolitikken, med det omfang, den har fået efterhånden, bliver mere og mere åbenbar. Opgaven må nu være i høj grad at søge at føre en del af statens overskud — denne reserve for samfundet, som man taler om — over til borgernes egen reserve i form af privat opsparing.

Den såkaldte VK-plan indeholdt en nedsættelse af statens indtægter på 800 mill. kr. Det, som regeringen her foreslår, er en nedsættelse af statsindtægterne på ca. 300 mill. kr. Der er altså tilsyneladende en difference på 500 mill. kr., men ærede medlemmer af det høje ting vil kunne erindre,